

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőseleg Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Az új kormány.

Debreczen, márczius 1.

Hatalmas orkán söpört végig hazánkban. Alapjában rázta meg évezredes alkotmányunkat, s mintha talán egy kicsit meg is ingatta volna . . . Összetör és összezuz mindent, mi előtte akadály, s ha elült, nyomában a pusztulás és rombolás szivettépő látványa tárul elénk. Amíg a vihar tombolt, csakugyan mindnyájan félve rettegve vártuk a jövőt, a szélcsendet. Volt rá okunk elegendő.

Im kiderült s mi örömtelten, meglepetéssel nézünk körül. Itt ott, ha látjuk is a pusztulás nyomait, azokat elfedi az elemi erővel felpeszduált új élet s jótékonyan takarja el a sivárrá lett területeket. . .

A kibontakozás megtörtént s az áldatlan harc véget ért. Az új kormány megalakult s páratlan siker veszi körül már kezdetben is. Biztató jelenségek között kezdte meg működését s nagy eredmények kivívására van hivatva.

Amint előre látható volt, a kabinet alakításával Széll Kálmán, közéletünknek ez a kiváló és kimagasló alakja bizatott meg, tehát ugyanaz, aki az áthidalhatatlannak hitt óriási ellentéteket nemcsak rendkívüli tapintattal, hanem igazi államférfiui tudással egyenlítette ki s tette lehetővé az oly annyira szükséges kibontakozást,

Általános megnyugvással találkozott ez a kinevezés országszerte, hiszen Széll

Kálmán egész közéleti szereplése, kristálytisztta egyénisége, nagy tudása és politikai tapintata általánosan ismeretes. Mindenestre nagy fontosságu az a körülmény, hogy Széll Kálmán az összes országgyűlési pártok előtt népszerű s mindenki elismeri az ő kiváló tulajdonságait, őszinteségét és jeles kormányzási képességeit.

Széll Kálmán miniszterelnök erre a közbecsülésre teljes mértékben rá is szolgált eddigi pályafutásával. Mint Deák Ferencnek, a haza bölcsének, kegyeltje s tanítványa nemcsak az általános fogalmak szerint sodródott bele a politikai életbe, hanem abban tekintélyes szerepet is vitt már fiatal korában. Az 1860-iki országgyűlésen jelent meg először a szt.-gotthardi kerület mandátumával. Az országgyűlésen csakhamar feltűnt ugyanis mint szónok, ugyanis mint ritka szakképzettségű és nagy munkásságu férfiú. A delegációkban minden évben résztvett, többnyire mint jegyző, vagy előadó. Általán a pénzügyi bizottságban tűnt ki legjobban, ugy hogy midőn többszöri visszautasítás után 1875-ben a fuzió alkalmával a pénzügyi tárczát elvállalta, könnyebben lélegzettek fel az ország sanyaru helyzetén aggódó hazafiak, mivel Széll Kálmán kipróbált pénzügyi tudásától méltán várhatták az ország megmentését.

Nem is csalatkoztak. Szigorú, takarékos, erélyes és öntudatos pénzügyi politikával rendet hozott az államháztartásba s a jövedelmek fokozásával némi egyensúlyt

volt képes teremteni. Az ő érdeme az, hogy a régi osztrák nemzeti bank — ami ebben az időben szinte lehetetlennek látszott — a magyar hitelérdekek istápolására közös, vagyis osztrák-magyar bankká alakult át. A függő adóságokat konvertálta s meghonosította a magyar rentét. Ő vetette meg alapját a vasutak-államosításának is. Az a közismert tény, melylyel a pénzügyi tárcától megvált, csak fokozta népszerűségét, valamint a tudásába és szilárd jellemébe vetett hitet.

Joggal nézünk tehát teljes bizalommal és várakozással Széll Kálmán működésére. Meggyőződésünk, hogy ő rövidesen helyre fogja hozni azokat a mulasztásokat, melyek már-már végzetesen sujtották közviszonyainkat, de kétségtelen az is, hogy az égető szükségét képező új javaslatok gyors egymásutánban fogják követni egymást.

Széll Kálmán már kabinetjét is nagy előrelátással állította össze. Azok a miniszterek, akik munkásságukkal már eddig is, hogy az égető szükségét képező új javaslatok gyors egymásutánban fogják követni egymást.

Széll Kálmán már kabinetjét is nagy előrelátással állította össze. Azok a miniszterek, akik munkásságukkal már eddig is részlegesen megmaradtak, hogy saját ressortjukat tovább fejlesszék. Mindössze Erdély igazságügyminiszter helyét foglalta el Plósz államtitkár, akinél azonban mindenestre

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

A huszár.

Irta: Molnár Ferencz.

I.

Öt óra felé járt az idő. A szalonban égett a villamos csillár és ezuttal lehúzták az aranyos butorokról a vászontakarót. Csupa rend és tisztaság volt minden: a mama meg a leány is néha megállott a nagy álló tükör előtt, egyet igazított a ruháján, aztán odább sétált a szobákban. Mindenütt akadt valami rakosgatni való.

Egy apró, nagyszakállu kínai porzellánbaba háromszor is változtatta a helyét a sok apró figura közt.

Aztán csöngettek. Előbb két lány jött, aki rögtön elmondta, hogy a cseléd kísérte őket ide, de az Iren nem jöhetett, mert megjött délből a mamája, és hogy a gazdag Steinerné tegnap Abbáziába utazott. A kalapját sem akarta levenni.

— Majd később . . .

És úgy ültek ott az aranyos, selymes széken. Kalapban addig, amíg kellőleg meg nem látta mindenki a kalapot. Aztán többen is jöttek, egymásután szólt a csengő az előszobában. Künn vetkőzöttek és bejöttek: a lányok kalapban, keztyűben, az urak feketében, frissen borotválva. Lassan megtelt a kis

szalon, a levegő fülledtebb lett, valaki a zongorán próbálgatott egy keringőt Kért-k, hogy játszik, amire elpirult ő és megesküdt, hogy társaságban nem szokott játszani.

A házikisasszony sorbá járt a leányokhoz, egyikkel is, másikkal is volt titkos beszélgetés. Néhány ifju bankhivatálnok egy csomó arcképet fedezett föl azon vihogott, azt kritizálta.

A mormogás, beszéd mind hangosabb lett, összevegyültek mind, a Lloyd bátról és a lipótvárosi piknikekről beszéltek. Aztán amikor legélénkebb volt a hangulat, egy nagy, széke lány hangosan elkialtotta magát:

— De hát a huszár?

A házikisasszony mosolyogva nézett körül.

— A bátyám? — szólt, s mindjárt felelt is — bizonyosan öltözik . . . mama hol van Arthur?

— Künn a szobában . . .

Az egyik fiatalember kiment hozzá. Néhány pillanat múlva visszajött, és el akarta mondani, hogy nagyban öltözködik a huszár, de már akkor más témáról beszéltek. Így hat csattakozott egy csoporthoz, ahol Guy de Maupassantról folyt a társalgás.

Egy lány kérdezte:

— Elza, magának szabad Maupassant-t olvasni.

— Igen . . .

Álmodozva, alig figyelve a kérdésre, felelt Elza. Aztán a szék rojtjával babrálva tette hozzá:

— Nekem mindent szabad olvasni . . .
— Nekem nem — mondta egy másik lány.

Már azok is letették a kalapjukat, akik legutoljára érkeztek, és az ebédőben oszonná hoz teitettek. Akkor eszöndösen kinyitott az ajtó és bejött a huszár.

— Szervus Arthur! — kiáltotta felője egy kis könyvvezető és akkor fölfedezték a huszárt.

Ő előkelőn mosolygott, leült egy puffra az egyik lábát amugy huszárosan előre nyújtotta. Finom, vékony, lakisizma volt rajta világoskék zsebkendője kikandikált a blúzából. Lovagló páczáját is behozta oknálkül. Nagy protekezió kellett hozzá, hogy fölvegyék a huszárokhoz, mert ott sok dzsentrigyerek és nagyon kevés az olyan mint ő. Általában az urak irigységgel néztek rá, mert ők legföljebb a furvezárségig jutottak. Ez a fegyver nem, ugy látszott, mintha az ő számukra volna föntartva.

A huszár tovább mosolygott, és simogatta rövidre vágott, gondosan fésült haját. Aztán egyet nyujtozott és mondta:

— Nem épen nehéz a szolgálat, de sokat kell lumpolni.

A széke leány ezt szellemesnek találta és kaczagva ismételte:

— Kell? Hallják, azt mondja, hogy kell!

— A szomszédnője esendesen jegyezte meg:

— Előkelő fiu az Artur.

fontosabb egyéniség Hegedűs Sándor, aki Dániel b. kereskedelemügyi miniszter örökébe lépett. Hegedűs közgazdasági életünkben eddig is vezérszerepet vitt, úgy hogy az ő munkásságától méltán várhatunk fényes eredményeket. Az az egy-két miniszter, aki szükségképen maradt benn a kabinetben, csupán Széll Kálmán jövővé terveire vet fényt.

Egy dolog kétségtelen. A lezajlott egész harcából, dicsőségtől, az igazság és alkotmányosság ragyogó sugaraitól körülövezve emelkedett ki a felséges király alakja. — Nemzetünk rajongó szeretete ha lehet, még hatványozottabb mértékben fogja körüluralkodni, kinek bölcsessége visszavezetett dennünket az alkotmányosság és haladás útjára. Nevét imánkba foglalva, kérjük szenteltfejére az Ur áldáshozó kegyét.

Az új kabinet, mint már jeleztük, szerdán fog bemutatkozni a parlamentben, mely alkalommal programját is ki fogja fejteni. A pártok állásfoglalása az új kormányval szemben nem fog megtörténni ugyanabban az ülésben. Különösen a nemzeti pártnak, melynek magatartását várják a legnagyobb feszültséggel, van oka a határozatával egyelőre tartózkodó állásban maradni. E párt ugyanis rendkívül fontos elhatározás előtt áll. Szigorú, összehasonlító vizsgálat alá kell vennie a kormány és a saját programját is, dönteni kell a felett, hogy fenmaradjon-e mint párt. E czélból jövő esütörtökön nagy értekezletet fog tartani, melyre a vidékről is számos tekintélyes elvtársat fognak meghívni. A dolog természetében van, hogy ma még senki sem mondhatja meg biztosan; mely irányban lesz vég a döntés. Minden erre vonatkozó jóslást bizonyos óhajok kifejezésének kell tekinteni bármely oldalról jöjjenek is azok. Ertesülésünk szerint jelenleg két áramlatt létezik a pártban. A többség abban a nézetben van, hogy a pártnak mint ellenzéki pártnak nincs többé létjogosultsága és a kormánypártba kell olvadnia. Ha most nem tenné ezt, örökre le kellene mondania a kormány ügyekben való

Artur folytatta, az ujjain számlálva: Tegnapelőtt Brandéknál volt muri. Tegnap a jurista bál.
Ez imponált a társaságnak. Ők nem szoktak a jurista bálra járni.
— Ma megint elmegyünk...
— Hová?
— Előbb az orfeumba, aztán felnézünk a medikusbálba... csak egy perczre... az a Gostonyi Gyurka nem hágy békében. — Ő miattta lumpolok már harmadik éjjel...

A huga közbevágott:
— Hát a gróf Brády?
— No igen... a Brády Pista pláne! Azt mondta, ha ma el nem megyünk összevagdall!

A bankhivatalnokok már mind tátott szájjal hallgatták, elkápráztatta a szemüket ez a sok dzsentri-ismeretség. Az Artur karriert fog csinálni.

Igen hunczut szerencséje van, Artur, a huga az egyik karosszékre hátradőlt és csöndesen szólt, csak hogy éppen akkor amikor mindenki hallgatott.

— Fess gyerek a gróf... a Gyurka meg olyan viczeses fiu.
Most már a lányok is irigykedtek, és érezték, hogy ez a familia sokkal előkelőbb lett, mint a minő volt, mióta Arturt bevették a huszárokhoz.

A fivéreikre néztek, a kik összehúzták

cselekvő részvevősről. A kisebbség ellenben abban a nézetben van, hogy a nemzeti párt valamennyi tagjának belépése a kormány pártba, ez időszert nem kellene jó benyomást az országban és ez a kisebbség el van határozva, hogy ezzel a mondhatnók esztetikai agállal számolnak még azon az áron is, hogy jövőre többé soha sem kínálkozik alkalom a kormány működésében való aktív részvételre. Hogy melyik nézet győz, azt e pillanatban két okból nem lehet előre meghatározni, először mert a kérdést szavazással fogják eldönteni és másodsor, mert a kisebbség annak ocazára, hogy csak kevés tagból áll, ebben az esetben nagy súlylyal bír, mert a párvezér, Apponyi Albert gróf erősen hozzájárul. Ha pedig gróf Apponyi nem lép be a kormánypártba, akkor egyetlen egy párttag sem fogja ezt tenni. „Mindnyájan vagy senki!” ez a jelszó s ebben az alternatívában valószínűleg a csütörtöki pártértekezlet fog dönteni.

Bánffy bucsuzása. A szabadelpvűpárt kedden délelőtt 11 órakor vett bucsút Bánffy Dezső báró volt miniszterelnöktől. — A miniszterelnökség fogadó terme — hol a párt testületileg jelent meg — zsufolásig megtelt. Bánffy Dezső bárót belépések perczekig tartó éljenzéssel fogadták. Bánffy Dezsőt Podmaniczky Frigyes báró pártelnök bucsuztatta a párt nevében. Bucsú beszédében többek között a következőket mondotta:

„Az a nagy kincs, mely benned rejlik, az a te kristálytisza öntudatod, Te mindenkor szentül és hiven teljesítetted kötelességed. A párt nevében egy kérést vagyok bátor hozzád intézni, légy kegyes és leszállva a magas polczról, melyet eddig méltóan betöltöttél, foglalj ismét helyet sorainkban.”

Bánffy Dezső báró meghatottan köszönte meg a pártnak iránta tanúsított jóindulatát és hozzá való ragaszkodását. Majd így végezte beszédét:

„Tartsatok meg ezután is emlékezetekben, mint én mindnyájatokat. Ezuttal legyen ennyi elég, mert hiszen e pillanat nem alkalmas arra, hogy egyebet mondjak, mint azt, büszke vagyok arra, hogy veletek együtt lehettem.”

Bánffy báró azután egyenkint is elbucszott a képviselőktől, kik közül számosan a miniszterelnök nejeinél is tisztelegtek.

magukat, és valami félénk, tisztelettel fájó irigységgel nézék a huszárt, aki kaczerán ült a puffon és lovagló ostarával gyöngéden vergette a lakkeszimáját. Kettő beszélni kezdett róla suttogva titkon:

— Sok pénzbe kerül.

— Van nekik elég.

— Na, majd összehuzza magát októberben, ha kiszabadul és visszaül a bankba.
— De azért tartalékos marad! — végezte a másik és látszott, hogy rosszul esik neki hogy az Artur huszársága nem enyészik el végképp októberben.

Akkor pedig bejött a mama és kinyitotta az ebédlő két ajtószárnyát. Kivülről beömlött a nagy, gazdag villamos csillár fénye és látszott a fehér asztal, meg a két főkötős szobaleány.

Előkelő könnyedséggel mosolygott a mama és nyugodtan mondta:

— Hát már kész az uzsona.

A huszár fölugrott, össze csöndítette a sarkanyuját és duhajkodva kiáltott!

— Eljen!

— Olyan éhes vagyok, mit két farkas... Elza, a karját...

Karofogta és mentek. Utánuk a többi, rendetlenül, lassan.

Ahogy rendezkedtek, leültek, a huszár a sarokban pengette a sarkanyuját, elegáns esárdást táncolt Elzával, divatós mozdulatokkal, a karját eltakarva a testétől, a

Bor-gyarak.

Irta: Szabó Ferencz.

A mesterséges borok gyártásáról és forgalomba hozataluk tilalmazásáról szóló törvényünk az elmúlt hetekben, nyakát szegte néhány borgyárosnak.

Ezeket a szerencsétlen czegeket, a kereskedőknek egy bizonyos fajtája, azonnal pártfogásába vette: az a fajtája, mely azt képzeleli, hogy a kereskedelem csakis a hamisítások és csalások segítségével képes megélni, boldogulni.

Első felindulásukban megbotránkoztak a hivatalos közegek eljárásán; majd a törvényt tartották helytelennek, végre már csak azt panaszták, hogy másként teszik a törvényt a kereskedő vállára és másképp a termelőre.

Az „Egyetértés” és a „Pester Lloyd” hasábjain bocsájtották közre a kereskedők nézeteiket s mikor már folyton gyengülő argumentumaikat végig sorolták, utolsó lövegként a szakminiszterek előtt is felvetették azt a kérdést, hogy vajjon a bortörvény ily szigorú végrehajtása, politikai dolog-e nem teszi-e tönkre egész kivitelünket.

Minha bizony közgazdasági érdekünk kívánna, hogy mo s l é k o t szállítsunk külföldre.

A kétségbeesetteknek végre segítségükre jött, elsőrendű szak emberük — nem bortermelőnk, nem borkereskedőnk — hanem vegyészünk W a r t h a Vincze szállalt fel az „Egyetértés” e hó 15-iki számában s pártjára állott a borgyártóknak és borgyáraknak.

W a r t h a ok szerűen azon állásponton áll, hogy abor csak akkor vonandó ki a forgalomból, ha az egészségre á r t a l m a s, a bor nem terem, csak a szőlő terem: a bort erjesztés, gyártás által állítják elő, tehát nem tartozik a m e z ő g a z d a s á g i termelés körébe, hanem a vegytani tudományhoz.

Borgyárakat kell felállítani, ebbe vegyészeket kell alkalmazni, olyanokat, kik képesek bármily keményítő vagy cukor tartalmu anyagból bort erjeszteni, kik képesek oly mübort elő

fejét rázogatva. — Hangosan, élesen füttyölt hozzá.

A mama elégedetten mosolygott és senki se merie gondolni, hogy nevetlen a huszár.

II.

Már mind elmentek a vendégek és újból terített a szobaleány, csak hogy most már a vacsorához.

Az apa még nem volt itthon, a kaszinóban kártyázott.

A mama ujságot olvasott, aztán bement a lányához, aki levetette a bársony-ruhát és valami kiszolgált, megszokott fakó ruhába bujt.

Aztán kijöttek mind az ebédlőbe és hallgatagon ültek a nagy zsivaj, lázas lárma után.

A huszár kibámult az ablakon. Csepergett az eső, ami ritkaság így télen. Az utcán futkostak az emberek és a szomszédház első emeletén, ahol egy nagy gabonaüzlet irodaja volt, gázlámpák mellett görnyedtek, körmöltek a hivatalnokok.

Aztán az anyjához ment a huszár és unottan, ásitva szólt:

— Kezeit csókolom, mama.

— Már mégy?

— Igen.

Megczirógatta a fiu arcát és őszintén szólt:

állítani, melyet a legnagyobb tudósok (már t. i. vegyészek) sem képesek az igazi bortól megkülönböztetni.

Igazi lombikban született eszme!

Te balga paraszt, sárban termelő féreg, te akarod az emberiséget étellel itállal ellátni!

Te ókori mumia, ki előbb tejet fejsz, hogy vaját nyerj, répát termelsz, ormányos bogarat szedsz egész éven át, hogy cukrot állíthass elő! S mind ezt teszed ma, a mikor a vegytani tudomány elő tudja állítani a huyanyt, az olizarint, a margarint, a sarcharint stb.

Kisújszállás félt a vasutat a község alá vinni hajdanta.

Hogy fog te rajtad röhögni a világ, ha meg tudja, hogy a XIX. század legvégén még mindig azon erőlködöttél, hogy a szőlőléből csináljad a bort.

Igy gondolkozik müegyetemünk vegyész-professora!

Mind ezt a bortörvény megalkotásakor ép így elmondták az illető körök. Csak hogy az a baj, hogy a vegytani tudomány még maig sem fejlődött oda, hogy át vehetné a nyers termelést, a népek közlelmezését s mivel még nem tartunk itt, sőt mivei még mindig hascsi karást és émelygést, vagy fejfájást kapunk azoktól a vegytiszta müboroktól, sacharintáktól, margarintoktól, nem marad más hátra, mint egyelőre megü r n i a társadalom azon ösdi szakaszú osztályát, mely s á r b ó l termeli az élelmiszereket, és tüzzel vassal védekezik az ellen, hogy ezen ókori primitiv eljárásába mü t e r m e l ő k is kontárkodjanak.

Wartha Vineze elsőrendü szakemberünk, de az itt következő felszólalásával azt igazolta, hogy sem nem ismeri bortörvényünket, sem nem tudja mérlegelni a nyers termelés közgazdasági jelentőségét.

Szerencsére egy két üveglombik kedvéért nem fogják földjeinket elparlagosodni hagyni, mert hát lehet, hogy a jövő ezred évben lombikban készül müuton a vaj, liszt, hus, sőt talán a borju is, de mi most élünk s most élni is akarunk.

Ezért akarjuk a nyers termelést a mütermelés ellen megvédeni.

— Három éjjel nem aludtál, fiam . . . az árt.

A leány közbeszólt;

— Farsang van.

— Meglátszik az arcodon, édes fiacskám — folytatta a mama — egészen sápadt vagy. Talán jobb volna, ha itthon maradnál és lefeküdnél . . . Korán kell holnap fölkelned.

Valami furcsa szomorúság szállott a huszár arcára.

A tekintete a semmiben kóválygott és látni lehetett, hogy másra gondol, itt ebben a csönben, amelyben mintha még visszhangozott volna a délutáni nagy, zsongó fecsegés, csöröm pölés, kaczagás.

Lassan forgatta a fejét és máshová nézett:

— Nem lehet, mama . . . megigérttem a Brády Gyurkának . . .

Aztán hirtelen összeszedte magát és az anyja szemébe nézve, — erősebb hangon szólt:

— Nem lehet. A Brády Gyurkának megígérttem.

Azzal kezét csókolt, megnézte az aranyóráját és elment. Fölvette a köpenyét, sapkáját és lement a lépcsőn. Az anyja visszahívta:

— Csak azt akarom mondani fiam, — hogy ne maradj sokáig . . . van nálad elég pénz?

Izgalmas lelkész választás.

— Saját tudósítónktól. —

Szatmár, lebr. 27.

Szatmár városának Németi részében nagy izgalmak között tegnap választották meg az új ev. ref. lelkészt.

Az első osztályu javadalommal bíró lelkészi állásra 17 lelkész pályázott s képesítéseiknél fogva mindegyiket jelölte a káldáló bizottság.

A választói joggal bíró egyháztalok igen nagy része Pó t o r Elemér mostani segédlelkész mellé tömörült, kit a lelkészi állásra azért nem lehetett jelölni, mivel kápláni éveiből még hiányzott nyolcz hónap.

Ezek után még nagyobb lett a hivek ragaszkodása Pótor iránt s aláírással kötelezték magukat, hogy rá fognak szavazni, annál is inkább, mert eddigi működésével, különösen pedig szónoki képességével nagyon meg vannak elégedve. Párthivei minden fórumot megjártak megválaszthatása érdekében, de az egyházi törvények értelmében a hivek kívánságát nem lehetett teljesíteni.

Az izgalom így napról-napra növekedett, melynek a következménye az lett, hogy az egyház főgondnoka, gondnoka s jegyzője állásukról lemondottak.

Az ev. ref. egyháznaknál szokásban levő lelkészhangató bizottság jelentése után az egyháztanács a pályázó 17 lelkész közül különösen négyet jelölt és pedig: első helyen: S á t o r Dávidot, második helyen: M á r k Ferencz drt, harmadik helyen: F á b i á n Károlyt.

A mi szokatlan meglepetést keltett ezek közül e g y e t s e m választottak meg, mert a Pótor-párt csak azért, mert jelöltjét: Pótor Elemér s lelkészt, nem juttathatta diadalhoz, megválasztotta ennek ö r e g a p j á t, Pótor Dávid lelkészt. Pótor Dávid így 417 szavazatot kapott míg ellenfele Fábian Károly csak 67 szavazatot.

A választás után most abban reménykednek a hivek, hogy az öreg Pótor Dávid nyolcz hó eltelté után, mikor fia választható lesz, fia javára lefog mondani s akkor mégis Pótor Elemér lesz a lelkészük. M.—g.

— Van.

— Vigyázz mert azok az urak nagy lum pok. Ne kártyázz . . .

Azzal lement az utcára a huszár és igen komoly lett az arca. Ne kívárgott a Koronaherzeg-utczának és végigment a fényes csillogó kirakatok előtt.

A sarkon elfogott egy üres kocsit. A hágsóra tette az egyik lábát és odaszólt a kocsisnak:

— Vándory kávéház!

Ott leült egy asztal mellé és maga elé tette az óráját. — Szamitani kezdte, hogy itt marad tizig, végigolvassa a képes lapokat.

Akkor elmegy vacsorázni és onnan föl néz az orfeumba. Akkor már a bálon lesznek az urak.

Az orfeumból pedig visszajön a kávéházba egy órára. Itt marad háromig.

A nadrágzsebébe mélyesztette a kezét és most mind a két lábát előre nyujtva, hátrahaj totta a fejét a széken.

A nem épen fiatal kassziros hölgy kacéron nézegetett feléje, — a szomszéd asztalnál pedig két furvózer önkéntes bujt össze.

Ezek is tisztelettel, egy kis irigységgel nézték.

Aztán egyszerre nagy láрма hallatszott az ajtó előtt, — majd kinyitott az üvegajtó.

Egyről-másról.

A tréfa vége.

Várszeghy Bálint dusgazdag aglegény volt. Daliás alakján, erőből duzzadó tagjain meg sem látszott, hogy már az ötvenes éveket tapossa.

Háztartását Déry Mihályné, egy még javakorabeli csinos, rendszerető özvegy vezette, aki ugyancsak nagyot nézett, midőn Várszeghy születése napján, melyet eddig mindig rokonai: a takarékpénztári igazgató és a kir. tanácsosné családja körében szokott eltölteni, kijelentette, hogy: nem megy sehová, hanem otthon marad.

Várszeghy agyában egy terv érlelődött meg. Elhatározta, hogy megréfálja rokonait. A terv az volt, hogy itthon maradva e napon, rokonait kényszeríti, hogy őt meglátogassák és ha eljönnek, Déryné úgy fogja nekik bemutatni, mint menyasszonyát.

A terv tehát megvolt, de vajon mit szól e tréfához a derék Déryné? — A jó asszony ilyen dolgokban nem értette a tréfát.

»Legjobb az egyenes út« — gondolá Várszeghy és rövid kerülgetés után előadta tervét hűséges gazdasszonyának.

Déryné elhalványodott, majd sötét pirboritá el arcát, végre pedig könnyekre fakadt.

— Nagyságos ur, — mondá zokogva — ha öreg napjaira csörgő sipkát akar a fejére tenni, ám tegye, de én nem adom magamat oda ily komédiához.

— De kérem, Déryné; hát olyan irtózatos dolog lenne néhány óráig az én menyasszonyomként szerepelni? Hiszen hány-szor mondotta ön, hogy még egészen türhetően nézek ki . . .

— Igaz; de akkor még nem tudtam, hogy ily kegyetlen tréfát fog velem üzni.

— De hiszen én csak a rokonaim akarom próbára tenni.

— És ahoz Déryné egészen jó, ugy-e? zokogta a gazdasszony. Hát azért ápoltam én a nagyságos urat tiz éven át . . .

— De lelkem, Déryné, ne fogja föl a dolgot ilyen tragikusan. Ne rontsa el a tré-

A pincérek odaugráltak. Arthur is arra nézett.

A huszár önkéntesek jöttek, — elől a Brády György. — meg a többi: a Gosztonyi Pista, a báró Streng, szóval valamennyi.

Udvariasan szalutáltak Arthurnak, és leültek egy nagy kerek asztal mellé, — amely a kávéház másik végében volt. A Gosztonyi Pista oda is ment Arthuzhoz. Arthur fölállott:

— Hát nem az orfeumban vannak? — kérdezte mosolyogva — úgy hallottam, hogy oda szándékoztak.

— Nem . . . megváltoztattuk a tervünket. — Itt iszunk egy pikkolót, aztán fölmegyünk a bálba . . . maga mit csinálma éjjel?

Arthur elhatározottan szólt:

— Én az orfeumba megyek. Ott vannak az enyéim.

Aztán az órájára nézett:

— Hü: már fél tiz. Pincéz, fizetek!

Még elkésem.

Gosztonyi Pista kezét nyujtott neki hideg előkelőséggel mosolygott és szólt, hogy éppen mondjon valamit:

— Na hát, siessen.

Az al visszament a többiekhez.

fámat, melyen mindannyian szivből fogunk nevetni. Már szinte látom a hosszú arczokat melyet eljegyzésem hírére vágni fognak. Mi pedig, kedves Déryné, maradunk a régiak. Hogy végrendeletben nem fogok magáról megfélemedezni, az bizonyos, mert hiszen mindig hűséggel és odaadással viselte gondomat . . .

— Ne beszéljen a nagyságos ur a halálról, hisz még oly jó erőben van. Agyon busulnám magamat . . .

Várszeghy arczára e szavak hallatára kedélyes mosoly ült. Mintha szivét hirtelen egy napsugár melegítette volna föl. Jól esett tapasztalnia, hogy mégis van egy lény, a ki hozzá őszintén vonzódik és koporsójára igaz könyveket hullatna . . .

A nagybácsi otthon maradt és Déryné pompás lakomát készített. Az igazgatóék és tanácsosok azonban, látva, hogy a kedves rokon nem jön, nyugtalanok lettek és Ernő, az unokaöcsés, az igazgató ur gigerli fia, nyomban ott termett, hogy megtudja, mi történt a nagybácsival. Talán megbetegedett és szavaiban mintha több lett volna az öröm mint az aggodalom.

— Kutya bajom, Ernő öcsém; mond meg ezt otthon mindenkinek. Különös okom van ma itthon maradni, ugy-e Déryné?

Ernő elbeszélte otthon a különös fogadtatást és csakhamar az egész rokonság ott volt a nagybácsinál.

Az igazgató ur édeskés arczczal bizonyította, hogy mennyire örül, hogy a »kedves sógor« nem beteg. Az igazgatóné elragadó mosolylyal nyújtott át egy »saját himzésű« papucsot. A kir. tanácsosné pedig két leányával »saját szövésű« gyapot ujjast adott át a nagybácsinak, kérve, hogy óvakodjék a meghűléstől.

— Bella és Ilona — mondá — óhajtották volna Önt, kedves nagybácsi, egy négykezes darabbal meglepni. De ön nem jött el, itt pedig nincs zongora. Az igaz, hogy a miénk is rozzant már, de hát: meg kell elégedni olyannal, amilyen van.

— Mondd csak, öreg, — szolt az igazgató — mit jelentsen Ernőnek mondott homályos czélzásod?

Várszeghy arca kedélyes kifejezést öltött és így szolt:

— Kedves rokonaim. Ragaszkodástok mélyen meghat. Épen ezért kétszeresen örvendek, hogy olyasmit közölhetek veletek, aminek ti bizonyára szivből fogtok örülni.

A rokonok feszült várakozással lesték Várszeghy szavait.

— Déryné asszony, mondá Várszeghy a teremben jelenlevő gazdasszonyának, kérem, foglaljon helyet itt mellettem.

Déryné vonakodva engedve a kérésnek, a rokonok pedig a bámulattól megdermedten szemlélték a történeteket.

— Emeljétek poharokat, kedves rokonaim, és kocsintsatok velem az én kedves menyasszonyom; Déryné asszony egész ségére. Beleuntam a magános életbe. Megházasodom.

Általános rémkiáltás volt a felelet.

Az igazgatóné leöntötte a selyemruháját, a tanácsosné elájult, Ödön urfi azt mormogta, hogy »vén bolond«. Csak az igazgató ur nem veszté el a hidegvérét és így szolt:

— Nem hihetem, hogy öreg napjaidra

komolyan akarod e gyermekes lépést elkövetni.

— És ha igen?

— Akkor gyámság alá kell, hogy helyeztessünk.

— Ugy van, gyámság alá, sipíták a hölgyek.

Várszeghy meglegedetten intett Dérynének, aki azonban nem türtöztethette tovább magát és így szolt:

— No ugyan, szép társaság. Tudják meg hogy ez az egész dolog csak tréfa. Várszeghy úr tréfája. Eszében sincs neki a házasság. És én még ma elmegyek innét, mert nem akarok az önök gunyjának czéltáblául szolgálni. Éljen boldogul, Várszeghy ur! Én azonban házában nem maradhatok tovább.

— Boldogságot kíván ön nekem? ingerkedett Várszeghy, Déryné, ki menni akart, visszatartva. Maradjon itt, Déryné, mondá, maga mellé ültetve a nőt. Kedves jó Déryné, önnek arany szive van. Tíz évig volt a házamban és igazi értékéről csak ma győződtem meg. Önnek az enyémmek kell lennie. Ez lesz az én boldogságom. Es most tisztelt jó rokonok: ajánlom magamat — az esküvőig.

A tréfából komoly valóság lett és boldog házasság.

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. márczius 1.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— márczius 1 —

— Száraz. — Hőemelkedés. —

Mulatságok.

Márczius 4. A debreczeni kereskedő ifjak tánczestélye a »Bika« disztermében.

Márczius 4. A Stern féle kefégyár személyzetének tánczvizalma a »Margit«-fürdő disztermében.

Márczius 10. A debreczeni újságírók műkedvelő előadása a városi színházban, az előadás után pedig tánczvizalm a »Bika« disztermében.

Márczius 15. Az 1848/49-iki honvédek tánczvizalma a »Korona« disztermében.

Nagy bőjt.

Tulajdonképen hatalmasintézmény volna ez a nagy bőjt.

Egyike azoknak a mély jelentőségű szimbólumoknak, melyek olyan fenségessé teszik a keresztyén vallás instituczióját.

Mikor a nagy szerdai napon magába száll a bűnös ember, a porba hull s hamut hint fejére.

Kezdődik a tisztulás, a bűnhődés processusa, kezdődik a nagy bőjt.

Nem a test bőjtje, hanem a léleké, melynek épen oly szüksége van a bőjtre, mint az erénynek arra, hogy bűn legyen.

Mert mi volna az erény, ha bűn nem volna? Mi volna a sziv gyorstüzű fellángolása ha a vezeklés azt nem tenné kedvessé? . . .

Csodálatos dolog, hogy ez a kor, melynek egyik jellemző eszme-iránya a szimbólumok tisztelete, nem bír érzékkel a vallás hatalmas szimbólumai iránt.

Nekünk nem kell bőjt, nem kell az oktrojált szimbólum. Járunk, kelünk, élünk a pillanatnak, megszáll ugyan bennünket lépten-nyomon a lelki eszmör, hanem a bőjt, — arra egyáltalában nem is gondolunk.

Ki bőjtől ma a lélekért?

Kinek dogmája manapság a bőjt.

Disztingválni a legapróbb árnyalatig tud a modern ember, de okosan disztingválni teljesen képtelen.

— És főképen nem disztingvál akkor mi kor a lélek egészségéről van szó.

Él a kellemes vagy kellemetlen dilemnája szerint s bizza a sorsra az irányításnak azt a részét, melyhez neki is volna köze.

Az eredményért nem kell messze menni.

Itt játszódnak le körülünk az emberi élet legsötétebb tragédiái s minden egyes tragédia a lélek betegségére vall.

Beteg a lélek, mert magába szállani nem tud.

Nem tudunk bőjtölni, nem tudjuk az élet örömeit lemondással tenni kellemessé.

— Czimadományozás. A király Medve Zoltán dr. volt főispáni titkárnak a miniszteri segédtitkári czímet adományozta.

— Emléktábla az 1848/49-ki országgyűlés helyén. Szép és kegyeletes czélt tűzött ki maga elé a főiskolai ifjuság. Emléktáblát akar elhelyezni a felszázados évforduló alkalmából a főiskolai oratoriumban, hol a szabadságharc alatt az országgyűléseket tartották. A cél anyagi eszközeinek beszerzése végett az ifjuság legközelebb nagyobb szabásu matiné rendez a »Bika« szálló nagytermében. Az emléktáblát rövid idő alatt elkészítetik és az egész debreczeni társadalom bevonásával tartott ünnepekkel mellett leplezik le.

— A város és a ref. szegényház. A város 1896 évi költségvetését megállapító közgyűlési határozatának azt a részét, amely az ev. ref. szegényháztól megvonta az eddig élvezett 1400 frt évi segélyt és csupán az 1858. évi 80000 frtos örök alapítvány 5 százalékos kamatját hagyta meg, felebbezéssel támadta meg K. Tóth Kálmán ref. lelkész, városi bizottsági tag többed magával. Felebbezett e határozat ellen az ev. ref. egyház nevében Némethy Lajos lelkész is. A jog és pénzügyi bizottság tegnap tartott ülésében tárgyalta e felebbezéseket. De nem hatottak reá a felebbezések hosszadalmasan kifejtett indokai sem. A közgyűlési határozat fenntartását véleményezi, főként azért, mert a visszavont 1400 frt évi segély nem alapítványi természetű járulék volt, s így a város azt visszavonhatja.

— Hírek a főiskolából. Lapunk más helyén megemlékezünk a főiskolai ifjuság azon dicséretre méltó tervéről, hogy az oratoriumban emléktáblával óhajtja megjelölni az 1848—49-ki országgyűlés helyét. E terv azonban a legnagyobb buzgalommal sem valószínűsíthető meg a márczius 15-ki ünnepek között s erre egy más alkalmas időt fognak kitűzni. — Márczius idusát — mint már megírtuk — az idén is nagy fényvel fogja megünnepelni az ifjuság. Ünnepi óda megírásával valószínűleg Kovács Kálmánt fogják megbízni, míg ünnepi beszédet Kun Béla a jogász-segélyegylet elnöke mond.

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése. Vese Imre tb. főjegyző tanácsnok elnöklése mellett tegnap több, részben közgyűlés elé tartozó ügyben mondott véleményt. A helybeli ev. ref. egyház ama kérelmét, hogy a bethlen-utcai volt iskolaépület továbbra is átengedessék a tanterem nélkül szűkülő egyháznak iskolai czélra. levették a napirendről addig, míg az elemi iskolai vegyes bizottság az iskolaügy fejlesztése ügyében várt jeleltését beadja. Ugyanezt tették a mártónfal-

vai most a

vényével.

Szabó József

jeli szállás

vezetét pá

hoz. Javas

elhagyott

lakásul 50

alapnak. E

gányok m

Varga László

nek és a

mult két

kath, hívó

vonatkozó

tetés nélk

hozta j

vezett p

buzgólko

többször

— V

tartjuk, h

netben va

lönösen t

Az állam

Kozma L

demü iga

szágos S

viratot k

abból az

szeretve

tartotta t

nal válas

a hazai

eljárásáv

— A

j á t h y

é az egy

Azt a cs

K e n é

mes igaz

s a kerté

pedig e

lyam bev

nitványai

n e m

g ó l y

teske. L

nek szép

az igazg

—

óra tájba

egy Kés

Gáborné

lött. Dr

lyosan s

Odakün

szedte k

kilencz

dezték V

titani, az

Állítolaj

tolyt, d

félelem,

iteletből

szélyes.

—

Az elm

munkás

tal. Ikt

mind e

11 idej

kásvált

lakezim

9888 es

—

vendég

mielőtt

gy ka

vai most alakult ref. anyaegyház segély-kérvényével. A bizottság elébb hallani óhajtja Szabó József főszámvevő véleményét. Az éjeli szállásadásról készült szabályrendelet tervezetét pártolólág térjesztik vissza a tanácshoz. Javasolja a bizottság, hogy Nyulas csárda elhagyott épülete és 600 □ öl telke utkaparó lakásul 500 frt árét átengedjék az utadó alapnak. Borsodvármegye feliratát a kóborczi gányok meg fékezése tárgyában támogatják. Varga László h.-bőszörményi g. kath. lelkésznek és a kántorának, aki segélyt kért az elmult két évre és a jövőre a debreczeni g. kath. hívők ingyenes lelkigondozásáért, 1898-ra vonatkozólag minden innen vonható következetés nélkül 80, illetve 40 frt jutalomdíjat hoztak javaslatba, mintegy méltánylásul nevezett paróchus hazafias magyar szellemű buzgólkodásának, amelyet az egyházi téren többször adta tanujelét.

— **Wlassics üdvözlése.** Természetesnek tartjuk, hogy Wlassics miniszternek a kabinetben való bennmaradása mindenütt, de különösen tanügyi körökben nagy örömet keltett. Az állami tanítók országos bizottsága nevében Kozma László, az országos árvaház nagyérdemű igazgatója, mint az Állami Tanítók Országos Szövetsége elnöke, tegnap üdvözlő táviratot küldött Wlassics kultuszminiszterhez, abból az alkalomból, hogy a tanítóság által szeretve tisztelt férfit az új kabinetben is megtartotta tárczáját. Wlassics a táviratra azonnal válaszolt s örömet fejezte ki a felett, hogy a hazai tanítóság ragaszkodását körültekintő eljárásával sikerült megnyernie.

— **Az igazgató ur csokra.** Nem K o m j á t h y direktorról van szó. Elvégre is nem ő az egyedüli igazgató, a ki csokrot kaphat. Azt a csokrot, melyről ez az ének szól, Dr. K e n é z y Gyula a bábaképző-intézet érdekes igazgatója kapta. A csokor igazán szép s a kertésznek valóságos remeke. Moglepték pedig e csokorral az igazgató urat, a tanfolyam bevégezése alkalmából, az ő végzett tanítványai: a legujabb bábák. — A csokron nem volt ilyen felirat: — Ha megjön a g ó l y a, fecske, megtelik virággal a kertecské. De azért a tavasz és gólyajárás idejének szép virágait nagyon szívesen fogadta el az igazgató ur.

— **Öngyilkos napszám.** Tegnap este 6 óra tájban Varga József 21 éves napszám egy Késes-utezai háznál, a mosónéja, Varga Gáborné lakásán, egy új pisztolylyal a hasába lött. Dr. Varga Emil kerületi t. orvos a súlyosan sebült legényt kivitette a kórházba. Odakünn Dr. Csikos Sándor osztályorvos szedte ki a hasából a folyás foszlányait; de kilencz szem srét még benne van. Mikor kérdezték Varga Józseftől, miért akarta magát elpusztítani, azt felelte: Hagyjanak most nekem békét. Állítólag szerelmi csalódás adta kezébe a pisztolyt, de valószínűbb, hogy a büntetéstől való félelem, amint az egy a zsebében talált bírói ítéletből sejtethető. Sérülése különben nem veszélyes.

— **A r. bejelentési hivatal munkássága.** Az elmúlt február hóban ugyan hatalmas munkásságot fejtett ki a r. bejelentési hivatal. Iktatóba érkezett 220 ügydarab, mely mind elintéztetett. Kiadatott 75 cselédkönyv, 11 ideigl. igazolvány és 7 igazoló jegy. Lakásváltozásról 13,562 bejelentés érkezett, míg lakcímekre vonatkozó szóbeli felvilágosítást 9888 esetben adott a bejelentési hivatal.

— **Tűz a Halápon.** Györy György halápi vendéglős tanyáján tegnapelőtt tűz ütött ki s mielőtt oltásra gondolni is lehetett volna gy kazal szénája s a sertés ölja loégett. —

Csak nagy bajjal sikerült meggátolni, hogy körülötte fekvő épületekben is nem történt kár.

— **Halálozás.** Vetük és igaz részvétellel a következő gyászjelentést, mely egy szorgalmas derek ember haláláról ad hirt: Az ahilított kereskedelmi és iparkamara mély részvétellel tudatja T a m á s s y Gézának a kamara 22 éven át ügybuzgó tisztviselőjének f. évi február hó 28 án hosszúságos betegség után életének 58-ik évében t ö r t é n t g y á s z o s elhunytát. A megboldogult hült tetemei a helybeli kórházból fogva f. évi márczius 3 án délután 4 órakor a róm. kath. temetőben nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1899. márczius 1-én. A kereskedelmi és iparkamara. Béke poraira!

— **Rabló gyilkos kocsis legény.** Egyik Nagyszalontához tartozó utféli csárdában korcsmároskodk Berezky Sándor. Csőtörtőkön este 9 óra felé, egy 19—20 évesnek látszó rongyos kinézésű legény állított be hozzá és elkezdett pálinkázni. Sokáig ott maradt, Berezky már nem is várta, hogy elmenjen hanem lefeküdt. Már az ágyban feküdt mikor egy órát akart eladni Berezky a kuncsaftjának. — Meg is egyeztek nyolcz forintban. A vevő egy pár percze kinézett, aztán e szavakkal jött vissza: „Berezky bácsi, fizetek”. Ezzel egy késsel neki rohant az ágyban fekvő korcsmárosnak, vagy tíz helyen összeszurkálta, aztán elmenekült. A korcsmáros sebei életveszélyesek. A nyomozást megindították s a legujabb jelentés szerint, minden gyanu Koszta György kóbor kocsis legény ellen irányul, kit a csendőrök, már le is tartóztatták.

— **Milyen a jó Gyurkovics mama?** Mi, a kik mostanában elég gyakran györködhettünk H e r c z e g h Ferencz szellemes bohózatában, nem haboznánk sokáig e nagy kérdés felett. A jó Gyurkovics-mama olyan mint a milyenek a mi Gyurkovics-mamánk: K i s s Irén mutatja be Veszedelemes, de mégis szeretetreméltó asszony ki anyósának sem nagyon kellemetlen. A pozsonyiak azonban nem tudnak megelégedni az ő Gyurkovics mamájukkal. — Az egyetlen pozsonyi magyar lap erre vonatkozólag a következő érdekes kérelmet intézi Krecsányihoz:

A Gyurkovics mama minden a Herczeghi-féle munkát olvasni szerető ember előtt mint egy jókedvű, körülbelül 40 esztendő, helyre menyecske ismeretes, a ki daczára sok leányának, még most is szép asszony, tüzről pattant menyecske. Nem lehetne neki jobb személyesítőt találni, mint direktorunk kedves feleségét, Krecsányinét. Miért nem vállalja ő magára ezt a szerepet, a melyet — bár kicsiny a terjedelme — teljesen ki tudna aknázni a közönség mulattatására, az előadás emelésére? — T. Szakáll Rózsa asszony igen jó anyaszínű, de inkább a nyugodtabb, éltesebb, a Prielle Kornélia féle szerepek valók az ő számára. Ebben a darabban már egyéniségénél fogva sem tud kielégíteni. Nem hisszük, hogy Krecsányi figyelmen kívül hagyja jóakaratu kérésüket.

Legujabb.

Dániel Ernő bucsuja.

Budapest, márcz. 1. Báró D á n i e l Ernő volt kereskedelemügyi miniszter tegnap bucsuzott el a kereskedelmi miniszterium tisztikarától. A bucsubeszédet Schmidt államtitkár mondotta; méltatván a távozó érdemeit, és sajnálattal emlékezett meg az elválásról.

Perczel bucsuja.

Budapest, márcz. 1. Ma bucsuzott el Perczel Dezső belügyminiszter is a tisztikarától. A bucsuzó beszédet Jakabffy államtitkár mondotta.

Az új igazságügy miniszter.

Budapest, márcz. 1. P l ó s z igazságügyminiszter ma délelőtt foglalta el hivatalát, a tisztikar meleg óvácziója mellett.

Hegedüs Sándor üdvözlése.

Budapest, márczius 1. A keresk. miniszterium tisztikara tegnap üdvözölte az új minisztert, Hegedüs Sándort. Hegedüs érdekes és szép beszédet mondott, melyben a hivatalnokokat munkára buzdította s kiemelte beszédében, hogy minden intrikát el fog nyomni, de jutalmazni fogja az érdemeket. Mindenkit tisztelni fog, míg arra érdemekes lesznek, de ha valakiben rossz indulatot vesz észre, attól menten elfordul s azzal szemben mindég a legnagyobb szigorral fog fellépni. Meg vannak eszméim — úgy mond — megvan az irányom. Ezekhez hű leszek, ezekhez ragaszkodni fogok.

Hogy az önök segítségével miként fogok valamit keresztül vinni, — az életben azt tapasztaltam, hogy azt az önök közreműködése, böles tanácsa, szorgalma és munkássága fogja megmutatni. Remélem, hogy ebben nem fogok csalódni. Tudom jól, hogy sokszor lankadás, csüggedés — akár erkölcsi, akár anyagi bajok miatt — hatalmába keríti a tisztviselőt. De kérem még azokat is, akik küzdenek; ne feledjék el, hogy az ország legféltettebb kincsei nek lelkiismeretes kezelői kell, hogy legyenek, ne feledjék el a magasztos példát, melyet a legmagasabb, a legnagyobb hivatalnok, ő felesége ad, (lelkes éljenzés) ki sok csalódásnak és sok bánatnak volt kitéve és mégis mondhatom, bámulatos szorgalommal és kitartással, önfeláldozással napról napra a legesodálatsabb munkát végzi.

Ezt azért mondom, mert ha a lankadás vagy pediglen hanyagság következtében némely dolgok nem kellő időben vagy nem kellő módon intéztetnek el, azt csak mi tudjuk, kik a külvilágból jövünk be, hogy ebből mekkora károsodása van a közönségnek. Az t csak mi érezzük, kik anyagi téren működtünk, hogy egy félszeg intézkedés vagy késedelem milyen nemzetgazdasági károkat okoz. Azért tehát azokhoz is, kik küzdenek és önfeláldozást igénylő pályájukon sem a magasztos, fenséges példáról, sem az ország érdekéről és követelményeiről a nagy közönségről, mely nek mindnyájan, egyformán szolgálatában kell hogy legyünk, és csakis ennek az érdekei szolgálatában. (Igaz! Ugy van. — Élénk tetszés!)

A szép beszéd mindenütt élénk tetszéssel találkozott.

Haldokló államférfiu.

Budapest, márcz. 1. H o r á n s z k y Nándorhoz a nemzeti párt elnökéhez Apponyi gróftól ma levél érkezett, melyben értesíti hogy atyja mellől távozása a betegnek szerfelett válságos állapota miatt e pillanatban teljesen ki van zárva; ő teljes belenyugvását jelenti mind amaz intézkedésekhez, melyeket a párt ez alkalommal elhatározni szükségesnek vél.

Szinház.

M Ű S O R.

Szerdán, márczius 1-én: A párisi rongyszédő; dráma.

Csütörtökön, márczius 2-án: Száraz kenyér; színmű.

Pénteken, márczius 3-án: Faust; nagy opera.

Szombaton, márcz. 4-én: Faust; nagy opera.

Vasárnap, márcz. 5-én, délután 3 órakor Talmi hercegnő; Este 7¹/₂ órakor: Náni; népszínmű.

Aszalai uram leányai.

Ebben a kifordított német darabban látuk viszont a mi nagy művésznöket: Szathmáry Árpádot.

A színházat díszes, szép közönség töltötte meg, mely egész előadás alatt ünnepelte a régen nem látott művészt.

A hangulat olyan ünnepélyes volt, hogy haragudni sem tudtunk a darab néhol bosszantóan unalmas voltamiatt. Elfelejtett mindent Szatyi bácsi hatalmas művészete mely a leglehetősebb darabot is képes lenne elfogadhatóvá tenni s melyet a tegnapi előadás is csodás fényfelragyogtatott.

Mikor a színpadra lépett, kitört a tapsvihar s a közönség percekig éltette a meghatott művészt, kinek a zenekarból gyönyörű ezüst koszorút nyújtottak fel: pályatársainak a debreczeni színház tagjainak ajándékát.

... Aztán játszott Szatyi bácsi olyan művészettel, a milyennel csupán Szatyi bácsi képes. És nagyon természetes, hogy végössza nem volt a kihívásoknak...

A többi szereplők is megtették mindent az előadás érdekében. Törekvésük általában sikerült s egyedül B a r t h a volt az, ki szerepéhez nem is konyított.

Különösen tetszettek: F á y Flóra, ki egy gyönyörű virágcsokrot is kapott; Szabó Irina, ki — mint mindig úgy most is elragadóan kedves volt: K o m j á t h y, K i s s Irén és R u b o s.

Az első felvonás után megható jelenet játszódott le a színház egyik öltözőjében. Szatyi bácsitól bucsuztak a régi kollegák. Az elhangzott üdvözlő beszédre egy pár kedves szóval válaszolt S z a t y i u r s kérte az ő kedves pályatársait, hogy tartsák meg emlékezetükben.

* Szathmáry Árpád vendégszereplése tulajdonképen három estére volt tervezve. Tegnapi lépett fel először s ma este a „Párisi rongyszédő” ben holnap pedig a „Száraz kenyér” ben fog játszani. A közönség körében általános óhajlás azonban, hogy Szathmáryt még vagy két-három felülmulthatatlan alakításában viszonylathassa. A közönség óhajának teszünk eleget, mikor felkérjük Komjáthy direktort, kísértse meg rábírní Szatyi bácsit, hogy legalább „Coulisset ur” eljátszásával hosszabbítsa meg debreczeni vendégszereplését, melyet állandónak szeretne látni az őt szerető debreczeni közönség.

* Áldor Juliska Pozsonyban. Régi tapasztalat, hogy jó népszínműeknek nélkül nem lehet népszínműelőadásokat tartani. Ezt Krescsányi Ignác színgazgató is tapasztalja mostanában. Eddig nem nagy szerepet játszott repertoárján a népszínmű, mióta azonban Áldor Juliska, a vidék mondhatni egyetlen népszínműénekesnője társulatánál van, a népszínműelőadások vonzanak legtöbb publikumot.

Igy volt ez Temesvárt s így van most Pozsonyban is, a hol ugyancsak hódít a népszínmű Áldor Juliskával, kit — mint az ottani lopok írják — a publikum minden fellépte alkalmával elhalmoz elismerése és szeretete jeleivel.

Fekete nők távozása.

Páris, február 27.

A halott után [az élők hagyják el az Elysée palotáját. A fekete nők, Faure asszony és a leánya, a ragyogó Lucie kisasszony.

Bánatos megrendítő jelenet, a mikor a gyászruhás teremtesek, az élet váltató színjátékát jelentve, mint az árnyak esendesen és fájdalmasan szinte kilebegnek tegnapi boldogságuk ragyogó csarnokából.

Olyan busak, ugyszólván keservesek valának a téli est tragikus égboltozata alatt, mely csillogtalan mered le a végtelenbe nyuló Chamz-Elysée-re. Nagyon, nagyon szenvedhettek, hogy el kellett jönniök innen a holők — míg hárman valák — a legőkélesebb boldogságban éltek.

A halál után ez volt az élők takarodása sokkal bánatosabb és megrázóbb magánál a temetésnél, mert itt, a mély feketeségek komorságát a sok virág, az édes pármái ibolyák a női illatozásu tubarózsák, a mesebeli glycinágak költőiesen enyhítették. A sok koszoru és a messze terjedő illat bizonyos ünnepi szépséget nyujtanak a gyászos szertartásnak és bizalmas gyöngédséggel kísérik az örökre távoztót, a ki mintha azért halt volna meg — hogy n a g y s z e r ü virágok hervadása legyen.

Ámde a Faure asszony és leánya távozásá virágtalan volt, tragikusan gyászos és sivár... És a fogatuk, a mint lassan megindult velük, egy diestelen és szegényes halotti kocsí benyomását tette. És ekkor, a temetési szertartás emlékének ünnepi fényessége daczára, a virágok részeg áradozása daczára, legyőzhetetlenül érezhető vala, milyen rettenetes dolog a halál, főleg azokra nézve, a kiket úgy öl meg, hogy nem bántja, csak a szívükhöz legközelebb állók életét...

Szegény özvegy Faurené még szombatig az Elyséeben akart ágna maradni s e szándékában az új elnök korántsem gátolta. Értendő dolog vala, hogy így sebtiben kínos dolog elmenni onnan, a hol annyi emlék él, a kol oly boldog volt és irigyelt.

De aztán épen ez emlékek okozták, hogy az Elysée sulyos falait, a nagy termeket a csillogó szobákat, a fejedelmi lakás levegőjét nem bírta az asszony.

A mikor hazajött a férje temetéséről, a joppant ház oly üresnek rémlött, oly keservesnek a fel-felujuló emlékekkel minden lépése nyomán. Faure asszony és a leánya nem tudott itt maradni. A szegény nők szinte elmenek a palotának a Champs Elysée-re néző kapuja előtt a kétlovas hintó elfállott. És szomorú estében, sötétben és kietlenül az Elysée palotája elmaradt mögöttük. Vissza ide aligha jönnek többé.

Ma reggel aztán megkezdődött a lázas költözködés. Az udvarokon roppant málhák tornyosulnak. Most már napfényes idő van és egy-egy festmény feleszillog élesen, Faure elnököt ábrázolván a czárral vagy a czár nélkül, ünnepeg közben, az éle e lázas boldogságában. Azonközben a falakról lerántják a gyászlepleket és elhordják a magas gyertya-

tartókat. A ravatal megszámozott gerendáit, az egész gyászpompát, sietve, sietve...

Mert az Elysée palotájába most már az új elnököt várják.

CSARNOK.

Örvények.

Irta: Malonyay Dezső.

Este felé történt, a cseléd mohón szaladt be a szobába, hogy elujságozza az asszonyának!

— A szomszédban meglötte magát az urfi!

A nagyasszonyt mintha mellbe lőtték volna.

— Meghalt?

Meg az, mindjárt meghalt, a fejét lötte meg, én is láttam, mind összepörkölődött a haja. Hogy sirnak odaát!... Tessék csak kijönni a gangra, onnan jól látszik.

Nem is várta, kifutott előre. A nagyasszonyt úgy reszketett, mint a ki mellett lecsapott a villám. Zugott a füle, mintha vékony vesszőn suhognának a feje fölött. — Kitámolygott a cseléd után, s félve, nehogy meglássák, átlesett a szomszéd udvarra.

Egy fakó arcú öreg asszony támaszkodik a konyha ajtajának, titott szájjal bámulva a földet. Az a rémületes, hogy nem sir, hogy nem mozdul, mintha megfagyott volna s csak úgy odatámasztották volna az ajtóféltához.

Egy leány fuldokolva vereget a tenyerével egy ágypárnát, csak üti, veri sokáig, néha kitör a melléből a zokogás s az úgy hangzik, mintha kaczagna. A kapu alá összeszaladt az utcza, csendesen suttognak és nagyon kíváncsiak. — Egyik-egyik beljebb jön s előre nyujtott nyakkal les körül. a hátrább állók várják a hírt, mintha csak egy kerekétörött, sárba feneklett szekér csudájára csődültek volna össze.

Röbajjal nyitja be a kaput s a könyökével törí magát a kíváncsiakon keresztül egy szürke, szakállas ember. — Siet, de mintha mind a két lábát huzná visszafelé valami nehéz.

A mozdulatlan asszony megmozdul, a mint észreveszi őt. — Elibe rohan, mintha meg akarná ütni s megmarkolja a vállát:

— Ember! — s a mellére ejti a fejét, az egész testével tartóztatja, nem akarja beereszteni a házba. — Jajveszékél a leány is.

— A fiam!...

A férfi szabadulni akar a felesége karjából, el akarja lökni magától, de az nem bocsátja, átöleli, zokog keservesen, s még ő kéri az urát, hogy:

— Ne sirj, ne sirj!

A nagyasszony nem akarja ezt tovább látni, be akar menni a gangról, de nem tud. Kegyetlen, nagy ürességet érez a lelkében. Egy szót motyog, hogy: nincs! Hogy mi nincs? ... Nem tudja, most semmit se tud. a Miatyánkot se tudja.

Onnan az udvarról valahogyan bevarszorognak azok a házba. Egy-két percig üresen marad utánuk az udvar, aztán egyszerre betódulnak a kapu alatt állók. Eleinte csendesen nézegetnek körül, de folyton közelednek a konyhaajtóhoz s lassanként hangosodnak.

— Még a délben én is láttam!

— Én is!

— Csakugyan volt rajta valami különös!

Azután sopánkodnak, sugdosnak, némelyik apróra átnézegeti az udvart. — A pinczebejárat nyitva, oda is levizsgálódnak, mert minden érdekes most itt, ebben a házban.

És várnak türelmesen. Választ várnak, csaknem követelnek. Tudni akarják, hogy miért? Senkinek sincs joga magyarázat nélkül rabolni meg a mindenkéit, a halált.

A házban többet tudni órákor jött újságot is anyja, éppen hogy aludni anyja a kötözgetett latszott...

Kurtán

— És mily

zuzott össze

váncsi az a

párkányon

pisztoly!

golyó belé

talál, s ez j

A nagy

— In

szélnék?

— Mit

— Hog

hogy megr

sok volt a

— Az öre

megijeszti

most kiált,

mit vétele

mondja...

Oda a

gőzni az u

a többi is

állanak a k

ziak közül

varon.

Valam

mintha val

nak. Aligh

gatják.

Estele

Egy s

pén, annak

a terjedő

nek, a sár

surolt torn

anderek pi

borus fáty

A nagy

csásd meg

megbocsát

nan az ud

ágot szakit

csolónak a

mint megp

elejtette az

vissza:

— Ist

Továb

Istenem!

akad...

pislog s át

milliószor

nem tud b

dörzsöli a

zet után s

Sebesen f

kezd, de n

akad a ke

átmegy.

— Az

A ma

érdekében

törvényhat

A kö

módokat é

gaink jó p

lendülését

A m

várad vár

T

Egye

ujjaalakul

Szinház.

M Ű S Ő R.

Szordán, márczius 1-én: A párisi rongyszédő; dráma.
Csütörtökön, márczius 2-án: Száraz kenyér; színmű.
Pénteken, márczius 3-án: Faust; nagy opera.
Szombaton, márcz. 4-én: Faust; nagy opera.
Vasárnap, márcz. 5-én, délután 3 órakor Talmi hercegnő; Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor: N á n i; népszínmű.

Aszalai uram leányai.

Ebben a kifordított német darabban látuk viszont a mi nagy művésznöket: Szathmáry Árpádot.

A színházat díszes, szép közönség töltötte meg, mely egész előadás alatt ünnepelte a régen nem látott művészt.

A hangulat olyan ünnepélyes volt, hogy haragudni sem tudunk a darab néhol bosszantóan unalmas voltamiatt. Elfelejtettünk mindent Szatyi bácsi hatalmas művésze mellett a leglehetségtelenebb darabot is képes lenne elfogadhatóvá tenni s melyet a tegnapi előadás is esodás fényvel ragyogtatott.

Mikor a színpadra lépett, kitört a tapsvihars a közönség percekig éltette a meghatott művészt, kinek a zenekarból gyönyörű ezüst koszorút nyújtottak fel: pályatársainak a debreczeni színház tagjainak ajándékát.

... Aztán játszott Szatyi bácsi olyan művészzel, a milyennel csupán Szatyi bácsi képes. És nagyon természetes, hogy végössza nem volt a kihívásoknak...

A többi szereplők is megtették mindent az előadás érdekében. Törekvésük általában sikerült s egyedül B a r t h a volt az, ki szerepéhez nem is konyított.

Különösen tetszetek: F á y Flóra, ki egy gyönyörű virágcsokrot is kapott; Szabó Irina, ki — mint mindig úgy most is elragadóan kedves volt: K o m j á t h y, K i s s Irén és R u b o s.

Az első felvonás után megható jelenet játszódott le a színház egyik öltözőjében. Szatyi bácsitól bucsuztak a régi kollegák. Az elhangzott üdvözlő beszédre egy pár kedves szóval válaszolt S z a t y i u r s kérte az ő kedves pályatársait, hogy tartsák meg emlékezetükben.

* Szathmáry Árpád vendégszereplése tulajdonképen három estére volt tervezve. Tegnapi lépett fel először s ma este a „Párisi rongyszédő” ben holnap pedig a „Száraz kenyér”-ben fog játszani. A közönség körében általános óhajlás azonban, hogy Szathmáryt még vagy két-három felülmulhatatlan alakításában viszonylathassa. A közönség óhajának teszünk eleget, mikor felkérjük Komjáthy direktort, kísértse meg rábírn Szatyi bácsit, hogy legalább „Coulisset ur” eljátszásával hosszabbítsa meg debreczeni vendégszereplését, melyet állandónak szeretne látni az őt szerető debreczeni közönség.

* Áldor Juliska Pozsonyban. Régi tapasztalat, hogy jó népszínműénekesnő nélkül nem lehet népszínműelőadásokat tartani. Ezt Krescsányi Ignác színigazgató is tapasztalja mostanában. Eddig nem nagy szerepet játszott repertoárján a népszínmű, mióta azonban Áldor Juliska, a vidék mondhatni egyetlen népszínműénekesnője társulatánál van, a népszínműelőadások vonzanak legtöbb publikumot.

Igy volt ez Temesvárt s így van most Pozsonyban is, a hol ugyancsak hódít a népszínmű Áldor Juliskával, kit — mint az ottani lapok írják — a publikum minden fellépése alkalmával elhalmoz elismerése és szeretete jeleivel.

Fekete nők távozása.

Páris, február 27.

A halott után [az élők hagyták el az Elysée palotáját. A fekete nők, Faure asszony és a leánya, a ragyogó Lucie kisasszony.

Bánatos megrendítő jelenet, a mikor a gyászruhás teremtesek, az élet váltó színjátékát jelentve, mint az árnyak csendesen és fájdalmasan szinte kilebegnek tegnapi boldogságuk ragyogó csarnokából.

Olyan busak, ugyszólván keservesek valának a téli est tragikus égboltozata alatt, mely csillagtalán mered le a végtelenbe nyuló Chamzs-Elysée-re. Nagyon, nagyon szenvedhetek, hogy el kellett jönniök innen a holők — míg hárman valának — a legtökéletesebb boldogságban éltek.

A halál után ez volt az élők takarodása sokkal bánatosabb és megrázóbb magánál a temetésnél, mert itt, a mély feketeségek komorságát a sok virág, az édes pármái ibolyák a női illatozásu tubarózsák, a mesebeli glycin ágak költőiesen enyhítették. A sok koszoru és a messze terjedő illat bizonyos ünnepi szépséget nyujtanak a gyászos szertartásnak és bizalmas gyöngédséggel kísérik az örökre távozókat, a ki mintha azért halt volna meg — hogy n a g y s z e r ü virágok hervadása legyen.

Ámde a Faure asszony és leánya távozása virágtalan volt, tragikusan gyászos és sivár... És a fogatuk, a mint lassan megindult velük, egy diestelen és szegényes halotti kocsi benyomását tette. És ekkor, a temetési szertartás emlékének ünnepi fényesége daczára, a virágok részeg áradozása daczára, legyőzhetetlenül érezhető vala, milyen rettenetes dolog a halál, főleg azokra nézve, a kiket úgy öl meg, hogy nem bántja, csak a szívükhöz legközelebb állók életét...

Szegény özvegy Faurené még szombati az Elyséeben akart ágna maradni s e szándékában az új elnök korántsem gátolta. Értendő dolog vala, hogy így sebtiben kinos dolog elmenni onnan, a hol annyi emlék él, a kol oly boldog volt és irigyelt.

De aztán épen ez emlékek okozták, hogy az Elysée súlyos falait, a nagy termeket a esillogó szobákat, a fejedelmi lakás levegőjét nem bírta az asszony.

A mikor hazajött a férje temetéséről, a joppant ház oly üresnek rémlett, oly keservesnek a fel-felujuló emlékekkel minden lépése nyomán. Faure asszony és a leánya nem tudott itt maradni. A szegény nők szinte elmenek a palotának a Champs Elysée-re néző kapuja előtt a kétlovas hintó előállott. És szomorú estében, sötéten és kietlenül az Elysée palotája elmaradt mögöttük. Vissza ide aligha jönnek többé.

Ma reggel aztán megkezdődött a lázas költözökös. Az udvarokon roppant málhák tornyosulnak. Most már napfényes idő van és egy-egy festmény felcsillog élesen, Faure elnököt ábrázolván a ezárral vagy a ezár nélkül, ünnepség közben, az éle e lázas boldogságában. Azonközben a falakról lerántják a gyászlepleket és elhordják a magas gyertya-

tartókat. A ravatal megszámozott gerendáit, az egész gyászpompát, sietve, sietve...

Mert az Elysée palotájába most már az új elnököt várják.

CSARNOK.

Örvények.

Irta: Malonyay Dezső.

Este felé történt, a cseléd mohón szaladt be a szobába, hogy elujságozza az asszonyának!

— A szomszédban meglötte magát az urfi!

A nagyaszonnyt mintha mellbe löttek volna.

— Meghalt?

Meg az, mindjárt meghalt, a fejét lötte meg, én is láttam, mind összepörkölődött a haja. Hogy sirnak odaát!... Tessék csak kijönni a gangra, onnan jól látszik.

Nem is várta, kifutott előre. A nagyaszonny úgy reszketett, mint a ki mellett lecsapott a villám. Zugott a füle, mintha vékony vesszőn suhognának a feje fölött. — Kitámolygott a cseléd után, s felve, nehogy meglássák, átlesett a szomszéd udvarra.

Egy fakó arcú öreg asszony támaszkodik a konyha ajtajának, titott szájjal bámulva a földet. Az a rémületes, hogy nem sir, hogy nem mozdul, mintha megfagyott volna s csak úgy odatámasztották volna az ajtófélfához.

Egy leány fuldokolva vereget a tenyerével egy ágyárnát, csak üti, veri sokáig, néha kitör a melléből a zokogás s az úgy hangzik, mintha kaczagna. A kapu alá összeszaladt az utca, csendesen sutlagnak és nagyon kíváncsiak. — Egyik-egyik beljebb jön s előre nyujtott nyakkal les körül. a hátrább állók várják a hirt, mintha csak egy kereketerőt, sárba feneklett szekér csudájára csődültek volna össze.

Robajjal nyitja be a kaput s a könyökével töri magát a kíváncsiakon keresztül egy szürke, szakállas ember. — Siet, de mintha mind a két lábát huzná visszafelé valami nehéz.

A mozdulatlan asszony megmozdul, a mint észreveszi őt. — Elibe rohan, mintha meg akarná ütni s megmarkolja a vállát:

— Ember! — s a mellére ejti a fejét, az egész testével tartóztatja, nem akarja beereszteni a házba. — Jajveszékel a leány is.

— A fiam!...

A férfi szabadulni akar a felesége karjából, el akarja lökni magától, de az nem bocsátja, átöleli, zokog keservesen, s még ő kéri az urát, hogy:

— Ne sirj, ne sirj!

A nagyaszonny nem akarja ezt tovább látni, be akar menni a gangról, de nem tud. Kegyetlen, nagy ürességet érez a lelkében. Egy szót motyog, hogy: nincs! Hogy mi nincs? ... Nem tudja, most semmit se tud. a Miatyánkot se tudja

Onnan az udvarról valahogyan bevándorognak azok a házba. Egy-két percig üresen marad utánuk az udvar, aztán egyszerre betödulnek a kapu alatt állók. Eleinte csendesen nézegetnek körül, de folyton közelednek a konyhaajtóhoz s lassanként hangosodnak.

— Még a délben én is láttam!

— Én is!

— Csakugyan volt rajta valami különös!

Azután sopánkodnak, sugdosnak, némelyik apróra átnézegeti az udvart. — A pinczebejárat nyitva, oda is levizsgálódnak, mert minden érdekes most itt, ebben a házban.

És várnak türelmesen. Választ várnak, csaknem követelnek. Tudni akarják, hogy miért? Senkinek sincs joga magyarázat nélkül rabolni meg a mindenkiét, a halált.

A házban többet tudni órákor jött újságot is anyja, éppen hogy aludni anyja a kötözgetett latszott...

Kurtán

— És mily

zuzott össze váncsi az alk

párkányon pisztoly!

golyó belé

talál, s ez j

A nagy

— In

szélnek?

— Mit

— Hog

hogy megr

sok volt a

— Az öre

megijeszi a

most kiált,

mit vértel

mondja...

Oda a

gőzni az u

a többi is

állanak a

ziak közül

varon.

Valam

mintha val

nak. Aligh

gatják.

Estele

Egy s

pén, annak

a terjedő

nek, a sár

surolt torn

anderek pi

borus fáty

A nag

csásd meg

megbocsát

nan az ud

ágot szakit

csolónak a

mint megp

elejtette a

vissza:

— Ist

Tová

Istenem!

akad...

pislog s át

milliószor

nem tud b

dörzsöli a

zet után s

Sebesen f

kezd, de n

akad a ke

átmegy.

— Az

A ma

érdekében

törvényhat

A kö

módokat é

gaik jó p

lendülését

A m

várad váro

T

Egye

ujjálakul

A házból senki se jó elő, mégis egyre többet tudnak. Pontos részleteket, hogy két órákor jött haza, ebédelt, azután szivarozott, újságot is olvasott... bement hozzá az anyja, éppen az óráját huzta föl s azt mondta hogy aludni akar, hát magára hagyták. Az anyja a konyhában volt, befőttes üvegeket kötözgetett le, mikor a pisztolydurranás hallatszott...

Kurtán itt hagyott mindent. Nincs! És milyen kicsi, hitvány szerszámmal zuzott össze annyi nagyon sokat! Egy kíváncsi az ablak alá sompolyog s az ablakpárkányon meglátja a pisztolyt. Milyen kicsi pisztoly!... Ha egy babszem, de nagyobb golyó bélé nem fér... Nagyon elég, ha jól talál, s ez jól talált.

A nagyasszonyt megszólítja a cseléd: — Instálom tetszik tudni, mit beszélnek?

— Mit? — Hogy megrontotta valaki. Az ám, hogy megrontotta egy fehér cseléd, a kinek sok volt a szeretője.

Az öreg asszony a leányra mered s megijeszti a szemével. És azt hiszi, hogy most kiált, pedig nem is hallja a leány, a mit vértelen ajkai dadognak, hogy: — ki mondja... nem igaz... nem igaz...

Oda át kezdenek az emberek szállingózni az udvarról, eleinte egy, utána kettő s a többi is jóllakik lassankint. Az utcán meg állanak a kapu előtt egy kicsit, de biz a háziak közül senki nem mutatkozik az udvaron.

Valami nesz hallatszik ki a szobából, mintha valami nehéz butorokat huzogatnának. Alighanem a ravatalos szobát rakosgatják.

Esteledik. Egy szederfa áll oda át az udvar közepén, annak a lombjai mintha összefolynának a terjedő homályban és összefolynak a színek, a sárgára festett ablakrámkák, a fehérre surolt tornác, a konyha ajtó elé állított leanderek piros virágai, — mindenre ráteríti borus fátyolát az elmuló mai nap.

A nagyasszony imádkozik: — és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk... Ekkor zaj hallatszik onnan az udvarról. Az asszony jött elő s egy ágat szakít le a szederfáról; valószínűleg loscolónak akarta a szentelt vizes tálba, de a mint megpillantotta a gangon a nagyasszonyt, elejtette az ágat s csaknem futva fordult vissza:

— Istenem, hisz én nem tehetek róla! Tovább akarja mondani a Miatyánkot. Istenem! nem tudja... Kezdi elülről, megakad... Megint kezdi, hiába!... Ijedten pislog s átszap az agyán, hogy a mit annyi milliószor mondott el, azt most nem tudja, nem tud beszélni az Uristennel!... Megdörzsöli a homlokát, rémülten kapkod lélekzet után s verejtek lepi el egész öreg testét. Sebesen fordul be a szobába, keresgélmi kezd, de nem tudja, mit keres. Egy kendő akad a kezébe. Azt magára veti, mert ő most átmegy.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

A hazai ipar pártolása.

— Az „Országos iparegyesület“ kérelme. —

Március 1.

A magyar ipar pártolása és terjesztése érdekében intézett kérelmet most az összes törvényhatóságokhoz.

A köriratban bőven fejtegetik mindazon módokat és eszközöket, melylyel közhatóságaink jó példával járva elől a hazai ipar fellendülését segíthetnék elő.

A megkeresés tegnap érkezett meg Nagyvárad városához s a következőleg hangzik:

Tekintetes Törvényhatóság!

Egyesületünk iparpártolási szakosztálya újjáalakulván, sürgős feladatai közé sorozta

egyebek közt annak a törekvésnek megvalósítását is, hogy a magyar állam területén levő közhatóságok szükségleteik beszerzéséről lehetőleg csakis a magyar ipart vegyék igénybe

Annál a nagy erkölcsi hatásnál fogva, melylyel közhatóságaink a nagy közönségre bírnak, már magában véve is fontos az, hogy a magyar iparnak kizárólagos igénybevételében ezek az intézmények adjanak példát. De a péleaadáson kívül fontos ez azért is, mert az egész hazai iparra, de különösen a vidéki városok iparára nézve jelentékeny nagyobbdását jelenti a fogyasztási piacnak, ha a hatóságok csakis hozzá fordulnak szükségleteik beszerzésénél.

Hogy ebben az irányban hathatós kezdeményezések történtek azt tudjuk; és tudjuk azt is, hogy a mennyiben az ilyen kezdeményezésnek nem volt meg mindenütt és minden irányban a teljes eredménye, annak az oka elsősorban nem az illetékes körök hazafias készségében, — hanem abban keresendő, — hogy a hazai ipar szolgáltató képességéről még a legtöbb helyen téves vélemények vannak, — valamint abban, — hogy legtöbb esetben a megszokás állja útját annak, — hogy a külföldi gyártmányt a hazai kiszorítsa.

A hazai termelés pedig azokban az iparágakban, a melyek a hatóságoknak rendszerint való szükségleteit ellátják, a legtöbb esetben ugy minőségre, mint olosóságra nézve győztesen állja ki a versenyt a külföld iparával s csak elvétve fordul elő olyan czikk, a mely hazánkban éppen nem, vagy nem megfelelő minőségben készül.

Egy további oka a hazai ipar mellözésének továbbá az is, hogy a meghívást elnyert vállalkozók, — noha a megbíró hatóság teljes jóindulattal arra kötelezni őket, — hogy csak hazai iparcikket szállítsanak, e kötelezettségük alól az ellenőrzés nehézségei miatt kibujnak és a hatóságok hazafias intenczióit kijátszák.

Azt hisszük mindezeknél fogva hogy a tekintetes hatóság teljes méltánylásával fog találkozni az a kérelmünk, — hogy ipari szükségleteinek beszerzésénél csakis a magyar ipart méltóztassék igénybe venni. Hogy pedig ez a cél a valóságban elérhető legyen arra nézve legyen szabad mint biztos módszert ajánlanunk, hogy már a pályázat kiírásánál méltóztassék a vállalkozót arra kötelezni hogy a szállítandó iparcikkek készítőjét ajánlatában nevezze meg.

Midőn még meg említjük, hogy a magyar ipar pártolására irányuló hazafias, törekvésében esetleg szükségesnek mutakozó felvilágosítások tekintetében a legnagyobb készséggel állunk a t. hatóság rendelkezésére — vagyunk

Kiváló tisztelettel

Budapestén, 1899. február 27.

Gelle Andor,
kir. tanácsos igazg.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég je lentése. —

Debreczen, március 1.

Készáru változatlan

Okt. buza	9.78—79.
Tav. buza	7.85—86.
Tav. rozs	5.80—82
Tavaszi zab	4.65—66.
Majusi tengeri 1899	—
Julius tengeri	—
aug.—szep. tengeri	—

Kőbányai sertéspiacz. február 28. Magyar sörrendű: Öreg nehéz (paronkint 400 kgron felüli 96—46 $\frac{1}{2}$ kr. Közép (paronkint 300—049 klg. sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ —47 kr. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 49—49 $\frac{1}{2}$ klg. Fialat közég (páronkiut 251—320 klg.) 48 $\frac{1}{2}$ —49 krig. Fialat könnyű (páronkiut 250 klgig terjedő sulyba. 48—49 kr. Szerbia 7 Nehéz (paronkint 260 kg. felüli sulyban) .k 48—48 kraiczárig. 8 újij dőzötzt: 240—2642

kilogramm — sulfebuárig/év99 kraiczárig: r Könnyű (páronkinak) kilont gr.-erjedőa sulyi ban) 45—46 kraiczán

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 10 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 kraiczáron. 150 métermézsza 80 k, 9 forint 15 kraiczáron 080 mm. 79,5 k, 9.15 frton, 100 mm, 78 k; n 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 9 10 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9 forint 20 kraiczáron, 100 mm, 79.5 k. 9 forint 15 kraiczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9,12 és fél kraiczáron vegyes, 100 mm 80 b. 9,25 forinton vegyes 2500 mm. 78,5 k. 8 90 forinton. 500 mm. 76,5 k, 8,40 foaton, mind három hó apra:

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencz. városi petroleum-rakodónál levő székes fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése január 31-én. Készlet 240 drb. Erkezett 1385 drb. összes lelhajtás 1625 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 1328 darab, eladatlanul — visszamaradt 297 darab. — Napi árak: 120—180 klgr. sulyban 44—46 krig. 220—280 klgr. sulyban 45—47 krig, 320—380 kg sulyban 46—48 krig. Öreg nehéz 46—47 krig. Malaczkok 37—40 krig. A vásár hangulata élénk volt.

Borjuvásár. 1899. évi február 7-én. Felhajtattott 383 darab ssopós élő borju, 23 darab belöldi öltött borju, élő borju 20 darab, öltött 023 darab. A hangulat élénk.

Bécsi sertésvásár. A si-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek 9387 darabot, ebből a vásár eleén felhajtottak: 3696 drb fiatal sertést, 5518 darab magyar hizott sertést, összesen: 8963 drbot. Változatlan árak.

Pestvidéki, 300 mm. 80. k. 6 .10 fotinton sárga, 1,50 mm 80 k, 9 forint 10 kron sárga 100 mm, 80 k, 9.20 forinton 100 mm 793 k 9,20 frton, 100 mm. 80 k 9,30 forinton 100 mm, 79 k, 9,3 0 forinton, 200 mm, 80 20 8 60 frton sárga, 100 mm. 77,5 k. 8 forint k. kron sárga, 100 mm, 79,5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81,5 k, 9,25 forinton 200 mm, 80 k. 9,25 forinton, 100 mm. 79 k 8,85 forinton vegyes, 100 mm. 79,5 k. 8,90 forinton 300 mm. 77,5 k, 8,90 forinton 100 mm, 77 k. 8,90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8 90 forinton, 100 mm. 78,5 k, 8,70 forinton 300 mm, 77 k, 8,90 forinton, 100 mm, 79 k 8,90 forinton 200 mm, 78,7 k, 8,90 forinton, 100 mm, 78 k 890 forinton. 100 mm, 86,8 k. 8,90 forintos mind, három hónapra.

1835.

1899.

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa köz hírré teszi, miszerint a város tulajdonát tevő következő iugatlanok u. m.

1. a debreczeni 6620. sz. telekjegyző könyvben 1130. hrsz. alatt felveit csapó utczai 3177. régi, illetve most Csonka-utcza 12. új sorszámu ugynevezett „Csűr-hés-ház“ telek a rajta levő épületekkel;
2. az Ispotály-utcza 19. új sorszámu 218.6□ ölet tevő telek, közgyűlési határozat alapján és értelmében f. 1899. év márczius hó 22-én délelőtt 9 órákor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelőik tartoznak a közgyűlési megállapított kikiáltási árnak 10%-át az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Debreczen, 1899. február 23.

Városi Tanács.

Eladó háztelkek

a Hadházi-uton épülő lovaskaszárnyával szemben levő Patay-féle telken házhelyek olcsón és igen előnyös feltételek mellett **eladók.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető Dr. Fejér Ferencz ügyvéd irodájában Piacz-utca 43, és Katz Lajos borkereskedőnél Piacz-utca 55 sz.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőzcséplők.

Pontos cím:

Első magyar
Gazdasági Gépgyár

részvény társulat
BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágó

Morzsolók

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Aranka mentes luczerna
Aranka mentes löhere,

Eredeti Oberndorfi takarmányrépa
" Veres Mamut " "
" Sárga olajbogyó " "
" Eckendorfi sárga " "
" Sárga buczok " "

Angol és Scót perje félek,

Takarmány fű magvak.

Finom kerti pázsit magvak

Sulyos kövér Besseler zab

s egyéb gazdasági magvak, nagyban és kicsinyben

Konyhakerti vetemény magvak;
Eredeti Erfurti virág magvak

a legjelesebb minőségben s legolcsóbban, kapható

KONTSEK GÉZA
magkereskedésében,

előbb GASZNER KÁROLY:

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11.

Érdeklődők sziveskedjenek egy levelező lapon új megárjegyzéket kérni.

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

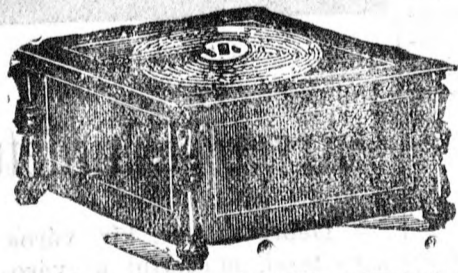
Hangszer-gyár.

Csász. és kir. udvari szállítók.

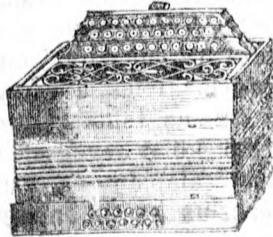
Sternberg Armin és Testv.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Miniatur-Ariston

zen új találmányú bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenehez. Ára 8.50, a kóták darabja 25 kr.

Kitűnő hangú harmonikk
3 frtól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

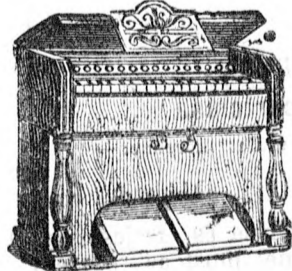
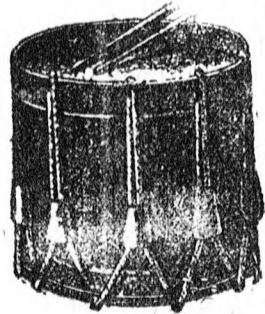
Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, citerák, harmoniumok, zongorák sibról ingyen és bementve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca:

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangú zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányú iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.